

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОФІЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ)**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Середня освіта (Музичне мистецтво)»

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)

Галузь знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 4 вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Профільний інструмент (за спеціалізаціями)
Викладач (-і)	Таран І. М. , кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики музичного виховання та диригування Новосядла І. С. , кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри методики музичного виховання та диригування. Середюк І. М. , кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри методики музичного виховання та диригування
Контактний телефон викладача	Таран І. М. (0342) 523429 Новосядла І. С. (0342) 523429 Середюк І.М. (0342) 523429
Е-mail викладача	Таран І. М. iryna.taran@pnu.edu.ua Новосядла І. С. iryna.novosiadla@pnu.edu.ua Середюк І. М. iryna.serediuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна, заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	Система дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://d-learn.pnu.edu.ua/ Профіль (pnu.edu.ua)
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kmvd.pnu.edu.ua/ Також доступні усі можливі консультації шляхом онлайн та офлайн.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Профільний інструмент (за спеціалізаціями)» призначена для вивчення магістрантами-піаністами денної та заочної форм навчання Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та є необхідним компонентом загальнотеоретичної та професійної підготовки музикантів. Предметом вивчення навчальної дисципліни є здобуття магістрантами навиків гри на фортепіано в об'ємі, необхідному для подальшої професійної музично-педагогічної та виконавської діяльності. Вивчення дисципліни забезпечує удосконалення теоретичних знань та формування виконавських умінь і навичок, сприяє розвитку музичного кругозору та художнього смаку.

Предмет навчальної дисципліни полягає у забезпеченні практичної спрямованості навчального процесу магістрантів; їх адаптації до швидкозмінних вимог українського та міжнародного ринків праці; наданні можливості навчання за індивідуальною варіативною частиною освітньо-професійної програми, сформованої на вимогу часу й побажаннями слухача. У зв'язку з потребою диференціації індивідуальних завдань теоретичний виклад матеріалу необхідно якомога більше ілюструвати прикладами з конкретних фортепіанних творів, а індивідуальні заняття доповнювати обговоренням самостійних завдань. Ця діяльність буде ефективною, якщо завдання не будуть дублюватись, що дасть можливість кожному піаністу самостійно набувати знань, умінь та навиків творчої діяльності. Концепція програми спирається на свідоме поєднання основних постулатів історії та теорії загальної та музичної педагогіки; доцільність практичного використання шедеврів світового музичного мистецтва різних епох, творів видатних композиторів-класиків та сучасних авторів; яскраві зразки української фортепіанної музики; використання традицій фортепіанної школи та новітніх індивідуально-особистісних педагогічних технологій,

індивідуальних манер виконавської техніки тощо з дотриманням норм та правил академічної доброчесності..

Зміст навчальної дисципліни полягає у: 1) професійній підготовці та вихованні фахівців – музикантів-піаністів для практичної діяльності вчителя музичного мистецтва в системі загальної та спеціалізованої шкільної музичної освіти; 2) підготовці висококваліфікованих музикантів, які досконало володіють виконавською майстерністю гри на фортепіано; 3) оволодінні різноманітними фортепіанними програмами, новітніми методиками, що передбачають постійне збагачення репертуару та підвищення виконавської майстерності; 5) знанні основних етапів опрацювання фортепіанних творів. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми магістранти повинні: *знати* : репертуар , необхідний для музичного та художньо-пізнавального розвитку піаніста; композиторські, виконавські стилі, жанри світової музичної літератури; специфіку гри на фортепіано; *вміти* : грамотно опрацьовувати музичний матеріал, читати з листа, ескізно вивчати фортепіанний твір, грати в ансамблях, акомпанувати, підбирати супровід, самостійно опрацьовувати репертуар, непередбачений програмою; вирішувати поставлені творчі завдання шляхом постійного розвитку музичного досвіду в поєднанні з систематичними заняттями практичного характеру; репрезентувати свої досягнення публічно: участь у концертах, сольні концерти, конкурси тощо.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Профільний інструмент (за спеціалізаціями)» полягає у формуванні в магістрантів різнобічних якостей та вмінь, необхідних для практичної діяльності в галузі музичної педагогіки, підготовці фахівців, здатних до самостійної художньо-виконавської, навчально-виховної та музично-освітньої роботи у сфері музичного-педагогічного виховання.

Програма враховує притаманну даній дисципліні систему міждисциплінарних зв'язків, адже для гармонійного і повноцінного вивчення предмету необхідний зв'язок із низкою таких спеціальних дисциплін, як теорія, історія та педагогіка мистецької освіти, сучасні інформаційні технології, хоровий клас та шкільний практикум, педагогіка інструментального виконавства, інструментальне виконавство України, методика викладання профільного інструменту, хорове диригування, концертмейстерський та ансамблевий класи тощо.

Успішність досягнення поставленої мети залежить від досягнення таких **цілей**: формування знань принципів та методів роботи з фортепіанним репертуаром; ознайомлення із певною кількістю творів, різноманітних за жанром, стилем та формою; удосконалення професійних виконавських навичок; формування навичок єдності виконавських прийомів у спільній виконавській діяльності – гри в ансамблі та акомпануванні; прищеплення навичок самостійної роботи над фортепіанними творами; сприяння формуванню художнього та естетичного смаку на зразках народної музики, української та зарубіжної класики, творах сучасних композиторів; формування навичок читання з листа музичних творів та хорових партитур, підбору на слух; ознайомлення з основними прийомами транспонування творів для фортепіано тощо, розвиток здатності до концертно-виконавської автономності та дотримання норм і правил академічної доброчесності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Профільний інструмент (за спеціалізаціями)» у магістрантів мають бути сформовані такі **програмні компетентності**:

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, використовувати різні форми комунікативних процесів, вільно оперувати професійною термінологією, володіння навичками редагування й перекладу текстів, пов'язаних із фахом. Здатність використовувати професійну літературу, фахові термінологічні словники та допоміжні джерела у процесі; здатність оперувати фаховою термінологією в професійному середовищі.

- Здатність до перенесення системи фахових знань у площину навчального предмету музичне мистецтво, структурування навчального матеріалу, проектування та організації власної діяльності.

- Здатність виявляти музикальність, виконавські (інструментальні, вокально-хорові, диригентські), інтерпретаційні, артистичні уміння, виконавську надійність учителя музичного мистецтва. Здатність формувати та удосконалювати вокально-технічні та виконавські навички, виробляти за допомогою самоконтролю навички свідомого володіння голосом; застосовувати весь комплекс засобів виразності, артистичну, сценічну майстерність у професійній діяльності співака

- Знання сучасних теоретичних основ музичної педагогіки, педагогіки мистецтва, теорії художньої культури.

- Здатність інтегрувати складні професійні вміння гри на музичних інструментах, співу, диригування музичними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію).

Фахові компетентності:

- Здатність використовувати знання теоретичних понять, законів, концепцій, вчень і теорій освіти як фундаменту для характеристики й аналізу мистецьких явищ і процесів та здатність використовувати мистецько-педагогічний потенціал музичного мистецтва для утвердження гуманістичних цінностей.

- Здатність до оволодіння новими знаннями в галузі мистецької освіти, вміння застосовувати сучасні педагогічні технології в навчальному процесі.

- Здатність виконувати конкретні наукові і практичні завдання, які ілюструють набуті дослідницькі навички з аналізу мистецьких проблем, включаючи збір, аналіз, інтерпретацію та застосування різних даних.

- Здатність до розробки викладацьких, навчальних та оцінювальних мистецько-педагогічних стратегій і розуміння їх практичної значущості.

- Здатність демонструвати глибокі та системні знання у галузі музичного мистецтва, до розуміння принципів методів та форм проведення занять з музичних дисциплін, керівництва художньо-естетичним розвитком учнів.

- Здатність презентувати власний творчий продукт, здійснювати художньо-просвітницьку діяльність, розробляти і втілювати музично-виховні заходи на високому мистецько-педагогічному рівні; організовувати освітній процес на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, здатність до розуміння основних проблем сучасної мистецької освіти й виконавства в Україні та пошуку шляхів удосконалення освітнього процесу в закладах мистецької освіти.

Результати навчання:

- Здатність здійснювати художньо-педагогічне спілкування з дітьми; вміння вирішувати педагогічні навчально-виховні, художньо-творчі завдання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів та їх музичної підготовки.

- Володіння принципами організації керівництвом хором, ансамблем, методикою викладання музичних дисциплін; засвоювати пісенний матеріал шкільної програми для використання у майбутній музично-педагогічній діяльності; здійснювати змістовний

аналіз музичного твору, емоційно й цікаво розповідати учням про музику і музикантів, події музичного життя.

- Вміння вільно читати з аркуша, транспонувати і підбирати по слуху музичні твори, аранжувати та ілюструвати найрізноманітніші музичні твори для певних виконавських складів.

- Здатність застосовувати фахові знання та практичні навички у репетиційній, концертній, педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій роботі.

- Опанування різними видами комп'ютерних програм для музиканта; набуття практичного навичку нотного набору різних видів партитур чи інших музичних творів (інструментальних, вокально-інструментальних, хорових); опанування навичками синхронізації нотного та текстового набору різних комп'ютерних програм.

- Вміння використовувати знання, уміння і навички зі спеціалізованих професійних дисциплін в процесі вирішення практичних завдань під час проходження практики; застосування професійно-профільованих знань у репетиційній, концертній, педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій роботі.

- Володіння методичними засадами підготовки до керування хором; навичками самостійної роботи з фаховою літературою та навчально-художнім репертуаром з диригування; найрізноманітнішим хоровим ансамблевим та інструментальним репертуаром різних епох, жанрів і стилів; засвоєння пісенного матеріалу шкільної програми для використання у майбутній музично-педагогічній діяльності.

- Здатність застосовувати на практиці методичні принципи для засвоєння музичних дисциплін, зокрема – доступності, послідовності навчання; новітні явища в музичному мистецтві в єдності традицій і новаторства.

- Готовність до художньо-творчої, музично-виконавської діяльності; інтерпретування музичних творів; реалізації колективних, індивідуальних музичних проєктів; розробки художньо-практичних, музичних завдань для учнів, відповідно до їх вікових особливостей

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
індивідуальні заняття	66
самостійна робота	24

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I, II, III	014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)	I, II курс другого (магістерського) рівня	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Підготовка концертної програми			
Тема 1. Поглиблене ознайомлення з текстом поліфонічного твору		3	1
Тема 2. Вивчення нотного тексту поліфонічного твору		3	1
Тема 3. Поглиблене ознайомлення з текстом твору великої форми		3	1
Тема 4. Вивчення нотного тексту твору великої форми		3	1
Тема 5. Поглиблене ознайомлення з текстом твору кантиленного характеру		3	1
Тема 6. Вивчення нотного тексту твору кантиленного характеру		3	1
Тема 7. Поглиблене ознайомлення з текстом віртуозного твору		3	0,5
Тема 8. Вивчення нотного тексту віртуозного твору		3	0,5
Саморегуляція процесу музично-виконавської діяльності			
Тема 9. Формування програми техніко-тактичних дій інтерпретації поліфонічного твору.		3	1
Тема 10. Динамічний план інтерпретації поліфонічного твору		3	1
Тема 11. Зорові та слухо-моторні уявлення у процесі формування інтерпретаційної моделі поліфонічного твору.		3	1
Тема 12. Формування програми техніко-тактичних дій інтерпретації твору великої форми.		3	1
Тема 13. Динамічний план інтерпретації твору великої форми.		3	1
Тема 14. Зорові та слухо-моторні уявлення піаніста у процесі формування інтерпретаційної моделі твору великої форми		3	1

Тема 15. Динамічний план інтерпретації твору кантиленного характеру		3	1
Тема 16. Формування програми техніко-тактичних дій інтерпретації твору кантиленного характеру		3	1
Тема 17. Зорові та слухо-моторні уявлення піаніста у процесі формування інтерпретаційної моделі твору кантиленного характеру		2	1
Тема 18. Динамічний план інтерпретації віртуозного твору.		2	1
Концертно-виконавська реалізація власної інтерпретаційної моделі музичних творів			
Тема 19. Художньо-виконавська образність та стилістична достовірність інтерпретаційної моделі музичних творів.		2	1
Тема 20. Поліваріантність виконавської інтерпретації.		2	1
Тема 21. Удосконалення технічних прийомів відповідно до художнього задуму.		2	1
Тема 22. Відпрацювання варіантів педалізації та оркестрового урізноманітнення звучання фортепіанних творів.		2	1
23. Удосконалення змістовного та виразного виконання.		2	1
Тема 24. Цілісне усвідомлення твору при реалізації виконавських завдань.		2	1
Тема 25. Співставлення результатів діяльності з художньою концептуально-інтерпретаційною моделлю виконуваних творів		2	1
ЗАГ.:		66	24

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів та магістрантів.
---	--

	<p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів онлайн та офлайн навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Вивчення дисципліни охоплює індивідуальні письмові завдання із написання наукового реферату, що оцінюються відповідно до Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів та магістрантів кафедри методики музичного виховання та диригування спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво). В обов'язковому порядку науковий реферат має містити самостійно розроблений план. Також мають бути наявні титульний аркуш, вступ, розділи згідно плану, висновки та список використаних при написанні наукового реферату джерел (мінімальна кількість використаних джерел у рефераті – 15). При написанні наукового реферату магістранти повинні дотримуватись принципів академічної доброчесності.</p>
<p>Індивідуальні заняття</p>	<p>Під час індивідуальних занять здійснюється поточний контроль, основне завдання якого – перевірка рівня підготовки магістрантів до виконання конкретної програми (онлайн та офлайн). Поточна успішність з дисципліни є основною інформацією при проведенні екзаменів і може враховуватися при проведенні державної атестації.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Порядок та організація контролю знань магістрантів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (онлайн та офлайн) в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри методики музичного виховання та диригування спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів та магістрантів.</p> <p>Оцінювання навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням усіх видів онлайн та офлайн навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачами безпосередньо на індивідуальних заняттях усіх видів (онлайн та офлайн).</p>

Періодичний та семестровий контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку магістрантів та засвоєння ними навчальної програми на певному етапі навчання.

**Форма підсумкового контролю: I семестр: залік;
II, III семестр: екзамен.**

На заліку та екзамені магістрант демонструє навички роботи над музичними творами, здатність відтворювати авторський задум, виражений в різноманітних за змістом, формою, фактурою та стилем творах, виконавську культуру, витримку та самостійність у вирішенні художніх завдань.

Програма заліку та екзамену складається з творів, різних за змістом, стилем, фактурою і формою, яка повинна максимально відтворювати рівень виконавських навичок і умінь магістранта, рівень його загальної музичної культури, врахування норм та правил академічної доброчесності. Усі твори мають продемонструвати різні аспекти підготовки магістранта.

Виконання поліфонічного твору дає можливість показати володіння навичками поліфонічного мислення, різними видами поліфонічної техніки, поліфонічного контролю і його взаємодії з виконавськими прийомами.

Велика форма (сонати, рондо, концерти) вимагає від магістранта вміння опанувати драматургію музичного образу і надає можливість здобути навички концептуального мислення.

П'єси – уміння виразно виконувати музичні твори різні за стилем, змістом, різноманітних за жанром, використовуючи різні засоби музично-художньої виразності (фразування, динаміка, педалізація, агогіка тощо) та уміти реалізувати виконавські задуми шляхом точного прочитання нотного тексту та розуміння авторського задуму.

Критерії оцінювання:

«ВІДМІННО» (90 – 100 балів) виставляється магістранту, що показав:

- високий професійний рівень володіння інструментом;
- високу технічну майстерність;
- відчуття темпоритму;
- володіння засобами музичної виразності – звуковидобуванням, динамічними відтінками, штриховою палітрою, педалізацією, агогікою;
- знання і розуміння стильових та жанрових особливостей твору;
- вміння передати на інструменті виразність та яскравість музичних образів, художнього змісту;
- високий ступень розвиненості музично-естетичної свідомості й смаку;
- високий рівень психологічної підготовки до сценічного виступу й якісне концертне виконання програми.

«ДОБРЕ» (70 – 89 балів) виставляється магістрантам, які;

	<ul style="list-style-type: none"> - представили в повному обсязі програму (при відсутності індивідуально-творчого ставлення до виконуваних творів); - передали художній зміст творів; - показали добре володіння інструментом (при відсутності яскравості у виконанні артикуляційних і динамічних відтінків та наявності технічної скутості); - припустили деякі помилкові дії у виконанні. Можна допустити випадковий зрив за умови відповідальної ретельної підготовки. <p>«ЗАДОВІЛЬНО» (50 – 69 балів) виставляється магістрантам, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> - продемонстрували низький рівень володіння інструментом; - представили програму не в повному обсязі; - спотворювали низькою якістю виконання композиторський задум; - не зуміли передати художні образи, зміст музичного твору; - продемонстрували низький технічний рівень, посереднє володіння засобами музичної виразності; - допущені помилки у виконанні нотного тексту, часті зупинки, викликані психологічною та технічною невідповідністю магістранта. <p>«НЕЗАДОВІЛЬНО» отримують магістранти, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> - слабо володіють інструментом; - нездатні передати виконавську концепцію музичного твору; - виконали програму невпевнено, з помилками, зупинками, що зумовлено безвідповідальною слабкою підготовкою до державної атестації.
--	--

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Навчальну дисципліну розроблено з огляду на Національну рамку кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «магістр», програмні вимоги навчальної дисципліни спрямовані на досягнення сьомого (7) рівня Національної рамки кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341»).</p> <p>Навчальна дисципліна є органічною частиною освітньої програми і відповідає її логіці і вимогам. Відповідно, всі документи, розроблені для даної освітньої програми щодо оцінювання, результатів навчання тощо є чинними при вивченні навчальної дисципліни.</p> <p>Політика навчальної дисципліни спрямована на набуття магістрантами компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.</p> <p><u>Підготовка концертної програми магістрантом</u> передбачає формування навичок вільного володіння інструментом, зокрема здатність використовувати його у навчальній і концертно-виконавській діяльності, відтворювати авторський задум, виражений в різноманітних за змістом, формою, фактурою та стилем музичних творах, виконавську культуру, витримку та самостійність у вирішенні художніх завдань.</p> <p><u>У результаті вивчення навчальної дисципліни магістранти повинні:</u></p>
--

знати : репертуар , необхідний для музичного та художньо-пізнавального розвитку виконавця; композиторські, виконавські стилі, жанри світової музичної літератури; специфіку гри на фортепіано;

вміти : грамотно опрацьовувати музичний матеріал, читати з листа, ескізно вивчати виконуваний твір, грати в ансамблях, акомпанувати, підбирати супровід, самостійно опрацьовувати репертуар, непередбачений програмою; вирішувати поставлені творчі завдання шляхом постійного розвитку музичного досвіду в поєднанні з систематичними заняттями практичного характеру; репрезентувати свої досягнення публічно: участь у концертах, сольні концерти, конкурси тощо.

Академічна доброчесність: Очікується, що магістранти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (нова редакція) та [Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#), ухваленими Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника 31 травня 2022 року, протокол № 05.

Відвідування занять Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі магістранти відвідають індивідуальні заняття курсу (онлайн та офлайн). Пропуски індивідуальних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.

У взаємовідносинах викладач та студенти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція), ухваленого Конференцією трудового колективу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника 16 червня 2022 року.

Неформальна освіта: Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (в редакції від 12.02.2021 року) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Блажкевич Г. Й., Старух Т. М. Правда і міфи про львівських піаністів – основоположників фортепіанної школи. Львів: Сполум, 2002. 226 с.
2. Використання методичних розробок українських педагогів-піаністів середини ХХ століття у самостійній роботі студентів над фортепіанною технікою: Метод. рекомендації для студентів спеціалізації «Хорове диригування», спеціальності «Музична педагогіка та виховання». Уклад. Н. Зимогляд. Х.: ХДАК, 2000. 16 с.
3. Воробкевич Т. П. Методика викладання гри на фортепіано. Львів: Логос, 2001. 223 с.
4. Глазунова І. К. Організація інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музики в умовах модульно-рейтингового навчання: метод. рекомендації. К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2015. 68 с.
5. Гончаренко Л. П. Методика викладання музичного інструмента у вищій школі : метод. матеріали для самостійної роботи студента. Кіровоград, 2007. 35 с.
6. Завалко Е. В. Методологія формування готовності вчителя музики до інноваційної діяльності. К.: Центр навчальної літератури, 2022. 350 с.
7. Історія української музики : в 6 т. Т. 4. За ред. М. Гордійчук. К. : Наукова думка, 1992. 616 с.
8. Кальмучин-Дранчук Т. А. Стилістичні аспекти виконавських традицій в українському піаністичному мистецтві першої половини ХХ століття. Івано-Франківськ: Факел, 2004.

146 с.

9. Кашкадамова Н. Б. Мистецтво виконання на клавішно-струнних інструментах. Тернопіль : Астон, 1998. 298 с.
10. Кашкадамова Н. Б. Фортеп'янно-виконавське мистецтво України: іст. нариси Львів : КІНПАТРИ ЛТД, 2017. 611 с.
11. Кашкадамова Н. Б. Фортеп'янне мистецтво у Львові. Тернопіль: Астон, 2001. 400 с.
12. Кашкадамова Н. Б. Фортеп'янне мистецтво Шопена: Науково-методичний нарис. Тернопіль: Астон, 2000. 80 с.
13. Кашкадамова Н. Б. Виконавська інтерпретація у фортеп'янному мистецтві ХХ сторіччя. Львів : КІНПАТРИ, 2014. 343 с.
14. Кияновська Л. О. Стильова еволюція галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. Тернопіль: Астон, 2000. 339 с.
15. Клиш В. Л. Українська радянська фортеп'янна музика 1917–1977 рр. К.: Наукова думка, 1980. 314 с.
16. Курковський Г. М. Питання фортеп'янного виконавства. К.: Муз. Україна, 1983. 138 с.
17. Лесик Д. Й. Творчий портрет піаніста і педагога Богдана Тихонюка. Івано-Франківськ: Плай, 2001. 112 с.
18. Лісовий В. А., Мельничук Я. М., Бойчук І. І. Основний музичний інструмент (фортепіано) : навч.-метод. посіб. Чернівці: Рута, 2007. 70 с.
19. Музичні перлини Надзбруччя: Ноти для гри на музичних інструментах та ансамблів: навчально-методичний посібник [упор. В. Д. Губ'як, М. В. Губ'як та ін. ; муз. ред. А. М. Баньковський]. Київ : Осадца Ю. В., 2017. 91 с.
20. Некрасов Ю. І. Комплексне навчання гри на фортепіано : навч.-метод. посібник для вищ. муз. навч. закладів. Одеса : АстроПринт, 2000. 148 с.
21. Пастеляк Н. Поємність в українській фортеп'янній музиці першої половини ХХ ст.. Львів : Сполом, 1997. 128 с.
22. Питання фортеп'янної педагогіки та виконавства. Ред. А. Й. Корженевський. К.: Муз. Україна, 1981. 116 с.
23. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти : навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
24. Савицький Р. Основні засади фортеп'янної педагогіки. Передмова Н. Кашкадамової. Тернопіль: Астон, 2001. 68 с.
25. Скляр О. Д. Методика викладання курсу фортепіано. Формування і розвиток виконавчих навичок студентів : Навч. посіб. для вищ. навч. закладів культури і мистецтв. Х. : Харківська держ. академія культури, 2002. 79 с.
26. Таран І. М. Удосконалення майстерності читки нот з листа на уроках фортепіано *Науковий часопис. Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 72. Том 2.* : зб. наукових праць. М-во освіти і науки України. Нац. пед університет імені М. П. Драгоманова. Київ, Видавничий дім «Гельветика», 2019. С. 193-197.
27. Таран І. М. Методичні рекомендації «Динаміка у фортеп'янних творах» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Івано-Франківськ, В-во ПП Голіней О. М., 2020. 56 с.
28. Тарчинська Ю. Г. Формування раціональних прийомів гри на фортепіано (на прикладі творчої спадщини Л. Бетховена, Ф. Шопена, С. Прокоф'єва) : [навч. посіб.]. Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Ін-т мистец., Муз.-пед. ф-т, Каф. гри на муз. інструментах. Рівне : Волинські обереги, 2012. 100 с.
29. Українська фортеп'янна музика ХХ-ХХІ століття: в 3-х т. Упор. Т. Рощина. К.: Муз. Україна, 2018. 480 с.
30. Устименко Ю. С. Загальне фортепіано – шлях у велике мистецтво : навчальний посібник для муз. ф-ту. Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2007. 104 с.

31. Устименко Ю. С. Фортепіано для всіх. Педагогічні роздуми : навч. посібник для муз. ф-ту. Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2008. 112 с.
32. Шульгіна В. Д. Українська музична педагогіка: підручник для студ. вищ. навч. закл. Вид. 3-тє, допов. К. : НАКККіМ, 2016. 264 с.

Допоміжна література:

33. Бах Й. С. Добре темперований клавір. Т. I. Ред. Б. Муджеліні. К.: Муз. Україна, 1973. 144 с.
34. Бах Й. С. 15 двоголосих інвенцій. К.: Муз. Україна, 2009. 32 с.
35. Барвінський В. Колядки і щедрівки: для фортепіано зі словесним текстом . Тернопіль: Збруч, 1997. 22 с.
36. Барвінський В. Прелюдії для фортепіано. К.: Муз. Україна, 1964. 28 с.
37. Бетховен Л. Соната фа мінор. Тв. 2. № 1. За ред. О. Гольденвейзера. К.: Муз. Україна, 1993. 20 с.
38. Бетховен Л. Соната до дієз мінор. Тв. 27. № 2. За ред. О. Гольденвейзера. К.: Муз. Україна, 1982. 15 с.
39. Білаш О. Тетянчин альбом. Фортепіанні п'єси для дітей. К.: Муз. Україна, 2002. 40 с.
40. Борткевич С. Е. Маленький мандрівник: фортепіанний цикл. Фортепіанні твори українських композиторів : навчальний посібник / упор. : І. Гринчук, О. Горбач : Осадця Ю. В., 2017. Вип. 6. С.43–64
41. Гами, тризвуки, арпеджіо: для фортепіано. Упор. І. М. Рябов. К.: Муз. Україна, 1977. 80 с.
42. Гелетюк Ю. Українські мотиви. Педагогічний репертуар для фортепіано. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 64 с.
43. Дремлюга М. В. Поема на тему української народної пісні-гри «Люб-нелюб» : [для фп.]. *Українська фортепіанна музика ХХ – ХХІ століття / упорядник Тетяна Рощина. К.: Музична Україна, 2018. Т. 1. С.55–59 .*
44. Клементи М. Сонатини для фортепіано. Тв. 36.. К.: Муз. Україна, 1993. 23 с.
45. Колесса М. Сонатина. К. : Мистецтво, 1953. 19 с.
46. Косенко В. 24 дитячі п'єси для фортепіано. К.: Муз. Україна, 1994. 62 с.
47. Лизогуб О. П'єси для фортепіано. К.: Муз. Україна, 1989. 48 с.
48. Лисенко М. Елегія. Сумний спів. К.: Муз. Україна, 1993. 8 с.
49. Лист Ф. Ноктюрн № 3 «Мрії кохання». К.: Муз. Україна, 1979. 7 с.
50. Лятошинський Б. П'ять прелюдій. Тв. 44.. К.: Муз. Україна, 1993. 12 с.
51. Птушкін В. 24 інвенції. К.: Муз. Україна, 2019. 56 с.
52. Равель М. Сонатина. К.: Муз. Україна, 1972. 23 с.
53. Ревуцький Л. Вибрані твори для фортепіано. К.: Муз. Україна, 1993. 27 с.
54. Українська фортепіанна музика ХІХ століття. Упор. Г. В. Курковський. К.: Муз. Україна, 1974. 71 с.
55. Фільц Б. Фортепіанні цикли. Тернопіль: Астон, 2002. 84 с.
56. Черні К. Школа вправності для фортепіано. Тв. 299. К.: Муз. Україна, 1995. 52 с.
57. Черні К. 24 етюди. Ор. 684. Заохочення до роботи. Ред. Р. Рєпки. К.: Муз. Україна, 2018. 96 с.
58. Черні К. Вибрані фортепіанні етюди за ред. Г. Гермера. Ч. 1. (50 маленьких етюдів). К.: Мелосвіт, 2005. 36 с.
59. Черні К. Вибрані фортепіанні етюди за ред. Г. Гермера. Ч. 2. (32 етюди). К.: Мелосвіт, 2005. 60 с.
60. Шиптур Б. Дитяча музика для фортепіано. Івано-Франківськ, 1989. 24 с.
61. Шиптур Б. Фортепіанний альбом для дітей та юнацтва. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2023. 108 с.
62. Шопен Ф. Скерцо. Ред. Я. Екер. К.: Муз. Україна, 2015. 88 с.

63. Штраус Й. Вальси для фортепіано. К.: Мелосвіт, 2008. 48 с.
64. Яковчук О. Школа гри на фортепіано. К.: Поліграфічний центр «Фоліант», 2019. 256 с.

Інформаційні ресурси

1. Профіль pnu.edu.ua
2. Система дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>)
3. Репозитарій Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <http://lib.pnu.edu.ua:8080/>
4. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <http://lib.pnu.edu.ua/>
5. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І.Франка <https://lib.if.ua/>
6. Музична бібліотека <https://mubis.com.ua/>
7. Ноти для фортепіано (muzukr.com)
8. Музична Лавка: Ноти для фортепіано (musiclavka.com.ua)
9. Ноти українських композиторів (ukrnotes.in.ua)

Викладач:

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри методики
музичного виховання та диригування

І. М. Таран